

కీ ర మ్.

ఇది కీ లక్ష్మీ నారాయణ చరణారవింద

—ద పా నా నం దేందిది రాయమాన మానమండగు

సందడి నాగయాభిధాన భక్తాగ్రేసరునిచేత రచియింపబడిన

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ శతకము

సంపాదకులు :

సందడి శ్రీరామదాసుగారు

ద బ్బా కు వ ల్లి

కృష్ణాపేట

సంఘకర్త:

సం ద డి నా గ దా సు.

శ్రీరస్తు.

ఇ ది

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ చరణారవింద
మరందపానానందేందిదిరాయమాన మానసుండగు

సందడి నాగయాభిధాన్య

భక్తాగ్రేసరునిచేత

రచియింపబడిన

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శతకము

సంపాదకులు :

సందడి శ్రీరామదాసుగారు

ద బ్లా కు ప ల్లి

కృష్ణాజిల్లా

బె జ వా డ

అంగ్లగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపబడియె.

1938.

అం ర స్తు .

అం లక్ష్మీనారాయణాయ నమః.

అస్మద్గురుభ్యో నమః.

విన్నపము

పాఠకమహాశయులారా !

అస్మజ్జనకులును కీ॥ శే॥ నగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ సందడి నాగ దాస దేశికులవా రీ శతకమును బాల్యముందే సీసపద్యములుగా నియమలక్షణములతో రచించి (1886 సం॥) అచ్చొత్తించి ప్రచురించి ప్రసిద్ధిశెందిరి. ఏతద్గ్రంథరచయిత ప్రప్రథమ మనుకొన నిప్పటికీ శతకముద్రణమై చాలకాలమాటచే ప్రస్తుతాభిలాషకులకు లభించకుండుటంగాంచి ద్వితీయ ముద్రణమునర్ప ఎట్టకేల కొక శిథిలగ్రంథమును సంపాదించి జూడ (8) పద్యములు పూర్తిగా శిథిలమాటచే వారి నెఱిగిన మిత్రులను శిష్యులను శతకపాఠకులను విచారించితిని. కాని వారికిని యీ శిథిలపద్యములే జ్ఞప్తి లేనందువలన శిథిలపద్య ములు శక్తికొలది పూర్తిచేయనెంచి శతక నామమునకు భిన్నము లేకుండుటచేతను అవకాశమివ్వక ముద్రణకై లక్ష్యాంబ త్వరపడుటవలనను గుర్తజ్ఞులై యనుకొని విరమించి తిని. శతకాభిలాషుల కోర్కెదీర్చి పలుశ్రమలకోర్చి ద్వితీయ ముద్రణకై తోడ్పడిన శ్రీమతి వినగంటి లక్ష్మాంబగారికిని చదువరులకును మిగుల కృతజ్ఞుడను.

ఇట్లు,

బుధజనవిధేయుడు;

సంపాదకుడు .

అస్మద్గురుభ్యో నమః.

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శతకము

సీ స ప ద్య ము లు .

అత్య పాసాప్తకము

సీ॥ శ్రీ కరదివ్య లక్ష్మీవత్ మురళిత్
 దానవగర్వ విదారదత్
 మానిరాష్ట్రవయ దుర్మలమోక్ష నిటలాత్
 గణన సద్గుణ సుధీ ♦ కల్పవృత్
 యధిక కిల్బిష గజహర్యత్ నిరపేత్
 సాత్విక భక్తపోషణ సుధీత్
 యమరవందిత త్రిభువ ♦ నాధ్యత్ కనకాత్
 మర్దన సర్గర్మ ♦ మనుజపత్
 నుతఖచరయత్ బాలిశతతిపనోత్
 యోగి హృత్ప్రేత్ విదళిత ♦ యుగ్రికత్
 సతజన సురత్ ఘన కరుణాకటాత్
 లక్ష్మీనారాణాజ్ఞాత్ ♦ లలితవత్.

నీ॥ నీరదశ్యామ వర్ణిత సద్గుణస్తోమ
 దళిత దుష్కామ శ్రీశతులసిధామ
 వినుత సూత్రామ గర్విత దైత్యగణభీమ
 సజ్జనాంబుధిసోమ ♦ సత్యకామ
 దనుజవిరామ వర్ధనమాని హృత్సేను
 నరగుణగామి దైవాలలామ
 పరిపూర్ణ భూవ్యోమ ♦ భవ్య పరంధామ
 జితవైరి సంగ్రామ ♦ క్షేమభామ
 యమర మునిసతనామ లోకాభిరామ
 కుజనతమ చండధామ వైకుంఠధామ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

2

నీ॥ అఖిలదేవర్షి బ్రహ్మాది సన్మదపాత్ర
 నీలజీమూత సన్నిభసుగాత్ర
 నరసఖయక్ష కిన్నర మోదచారిత్ర
 పాతకజనవన ♦ వీతిహోత్ర
 నవపుండరీక పద్మస్థిత శుభనేత్ర
 యసుర సంఘాతలతాలవిత్ర
 యిందిరావదనార ♦ వింద వారిజమిత్ర
 ఘనధైర్య సంపద ♦ కనకగోత్ర
 మధుసురద్విష జైత్రర ♦ మాకళత్ర
 యోగి హృదయాబ్జమిత్ర జ్యోతోగ్రీవత్ర
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

3

సీ॥ భక్తి సంయుత మహా ♦ పండితమందార
 పరమ కిల్బిషపారి ♦ ధరసమీర
 నిఖిలజీవాకార ♦ నీరధి గంభీర
 భక్తజోష విచార ♦ భవవిదూర
 కరిరాజ వరద సాగరకన్య హృచ్చోర
 కరుణాపయోధి సంగ్రామధీర
 రత్నజాంబూనద ♦ రాజిత కేయూర
 యసమాక్ష హృదయ సారసవిహార
 కైటభాసుర సంహార ♦ కదనశూర
 కోమల శరీర జితశత ♦ కోటిమార
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

4

సీ॥ క్షీరసాగరకన్య ♦ చిత్తసారనభృంగ
 జీవనభవభవా ♦ ర్పితశుభాంగ
 నిజితశాత్రవ ♦ నికరసంగరంగ
 మదయుత దనుజతఃమఃపతంగ
 పాలితమునిహేమ ♦ చేలతార్ఘ్యతురంగ
 దేవశాత్రవమదో ♦ ద్రోకభంగ
 వందిత కవిజన ♦ బృందదయాపాంగ
 యఖిల విష్ణుపనికా ♦ యాంతరంగ
 భక్తజనసంగ పదగంగ♦పాపభంగ
 యవన మాతంగదుర్వ్య సానాభిషంగ
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

5

సీ॥ వేదాంతవేద్య బ్రహ్మాదిసుమనసపూజ్య
 భవరోగవైద్య సద్బ్రహ్మవిద్య
 పరమాత్మగోవింద ♦ భక్తహృదానంద
 పరిభవరిపుబృంద ♦ హరి ముకుంద
 ఆయతకీర్తీసం ♦ యమిహృదాంతర్వర్తి
 చిన్మూర్తిదేవతా ♦ చక్రీవర్తి
 క్షీరవారధిగేహ ♦ సీరదనిభదేహ
 వినుతభక్తీసమూహ ♦ విజితమోహ
 నయనశశిపూషనవసువర్ణమణిభూష
 సాధుజనపోష మంజుల ♦ సత్యభూష
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

సీ॥ అప్రమేయానంత ♦ యచ్యుతశ్రీకాంత
 మునిహృన్నిశాంతయ ♦ మోఘశాంత
 నిర్జితాశాపాశ ♦ నిఖిలలోకాధీశ
 సకలపాపవినాశ ♦ స్వప్రకాశ
 యతిదీనత్రాతఖండితవైరి సంఘాత
 దానసంప్రీత ♦ దానమేత
 కల్పవనిర్ధూత ♦ కరుణారసోపేత
 పోషితాఖిలభూత ♦ భువననేత
 శీలగుణజనపాల దయాలవాల
 భద్రగుణజాల సురుచిర ♦ భర్తృచేల
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

సీ॥ గానవిన్ోదనం ♦ గరజతరిపుమద
మహితలోకవిలాస ♦ మందహాస
పరతత్వరూపతా ♦ పసహృదాంతదీప
నిఖిలలోకాధార♦నిర్వికార
స్వరకుండలకర్ణ ♦ సకలజగత్సూర
వరదయాసాంద్ర శ్రీధరయు పేంద్ర
శౌరివిష్వక్సేన ♦ జననమరణ విహీన
హరివాసు దేవమహానుభావ

యతులరత్నకిరీట భంజితనిశాట
వందితవిధాత కవిజన ♦ పారిజాత
నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

8

అంత్య ద్విప్యా స సీ న ము
సీ॥ పల్లవారుణ చరణ ♦ భక్తమూర్ధాభరణ
నిరుపమహర్ష శ్రీపరమపురుష
దానవదండన ♦ దైవతమండన
పన్నగాభిషేయన ♦ పద్మనయన
కుండకుట్టలరదన ♦ యిందునన్నిభవదన
క్షీరాబ్ధిభవన రక్షితతిభువన
కైర్తిశారద శరద ♦ యార్తవారణవరద
భవనిధితరణ నిర్మలతీకరణ
పరమశుభకర పోషిత ♦ భక్తనికర
కనకమణివలయ సనకహృ ♦ ద్ద్వినజనిలయ
నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

9

నా మ స్తో త్రి త్రి య ము

సీ॥ వామనాధోక్షజ • వైకుంఠ మాధవ

కేశవాచ్యుత హృషీ • కేశ శౌరి

సర్వేశ్వర సురేశ • సర్వాదినర్మాత్మ

సర్వదర్శన సత్య • సర్వయోగ

బ్రహ్మణ్య బ్రహ్మకృ • ద్బ్రహ్మతీర్థాకాత్మ

బ్రాహ్మణపి'య బ్రహ్మ • బ్రహ్మ శాన్టీ

యజ్ఞవాహన యజ్ఞ • యజ్ఞాంగ యజ్ఞభృ

ద్యజ్ఞకృ ద్యజ్ఞేశ • యజ్ఞభోక్త

విశ్వమూర్తి మహామూర్తి • వినుతకీర్తి

దీప్తమూర్తి రమూర్తి మా • దివ్యమూర్తి

నతజన సురక్ష ఘనకరు • ణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష • లలితవక్ష.

10

సీ॥ శ్రీధర శ్రీకర • శ్రీయశ్రీనిధి శ్రీద

శ్రీవిభావన శ్రీశ • శ్రీనివాస

గోహిత గోపతి • గ్లోష్టానిపృత్తాత్మ

కామ దేవః కామి • కామపాల

వేదవిదవ్యంగ • వేదాంగ వేదవి

త్కవికామకృత్కాంత • కామకరుణ

దుర్జయదుర్లభ • దుర్గదురావాస

దురతికృమ శుభాంగ • దురితదూర

స్వస్తిదస్వస్తిస్వస్తికృ • త్స్వస్తిభోక్త

యవ్యయాతీంద్రియపరాత్మ • యఘవినాశ

నతజన సురక్ష ఘనకరు • ణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష • లలితవక్ష.

11

సీ॥ భూతకృద్భూతభృతభృతభూతాత్మ పూతాత్మ
 భూతభావసభావ భూతభావసభావ
 సర్వగ సర్వవి త్సర్వజగత్సాక్షి
 సర్వసదామోగ సర్వరక్ష
 సుముఖసూక్ష్మసుఖేషు సుఖదసుప్రసహ్య
 త్సుప్రసాదసుపర్ణ సుభుజసులభ
 ప్రాణజీవనవణ ప్రాణధృత్ప్రాణద
 ప్రాణవప్రాణప్రమాణ ప్రాణనిలయ
 విశ్వదక్షిణవిస్తార వీరబాహు
 సుగతినత్కృతవిధృతి సుకృతవినుత
 నతజనసురక్ష ఘనకరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.
 ఆద్యంతిప్రాసై కసీసము

12

సీ॥ కందర్పజనక సనందనముఖముని
 వందితసచ్చిదా నందమూర్తి
 యిందిరా హృదయార వింద యిందిందిర
 మందరధర ముచు కుందవరద
 కుందకుట్టలదంత యిందుసన్నిభవదన
 సుందరాకాగన స్మందహాస
 దందశూకాహిత స్మందన సద్భక్త
 బృందవంద్యపదార విందయుగళ
 వందితాఖిలసుజన సం కందనాది
 వందనీయ ముకుంద గో వింద శౌరి
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

13

పునఃపునరుక్తి నామస్తోత్రీయము

సీ॥ పరిపూర్ణపరమేశ ♦ పరమపరంధామ

పరమాత్మమాధవ ♦ పరమపురుష

విశ్వాత్మవిశ్వేశ ♦ విశ్వరూపముకుంద

విశ్వవందితసర్వ ♦ విశ్వరక్ష

నిష్కారణ నిరీహ ♦ నిర్గుణసిద్ధింద్య

నిష్కళంక నిరాశ ♦ నిర్వికార

సర్వేశ సర్వాత్మ ♦ సర్వలోకాతీత

సర్వభూతనివాస ♦ సర్వసాక్షి

నిరవయవ నిరుపమానంద ♦ నిగమవేద్య

యాదిమధ్యాంతశూన్యస ♦ ర్వాంతరాత్మ

నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

14

సీ॥ పద్మాక్షయోగి హృత్పద్మాళి పద్మేశ

పద్మసంభవజనక ♦ పద్మనాభ

భవహర విషభవ ♦ భవనుత భవపోష

భవనాశహీన వాఙ్మయతనుచరణ

వనధిగంభీరపా ♦ వనపాదవనదైత్య

వనధనంజయక్షీర ♦ వనధిశయన

హరిహరినేత్ర శ్రీహరిహరి నుతపాత్ర

హరిశౌర్యదుర్జన ♦ హరిమురారి

ధరధరాఖిలవైరి కంఠధరసమీర

ధర పరమధైర్యయిందిరా ♦ ధరయుపేంద్ర

నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

15

సీ॥ అనిరుద్ధ సంకర్షణాచ్యుత గోవింద
 కేశవ హరి హృషీ కేశకృష్ణ
 మాధవ వామన మధుహర నరసింహ
 ప్రద్యుమ్న శ్రీధర పద్మనాభ
 దామోదరయపేంద్రదైత్యార్పణోక్షజ
 శ్రీవత్సలాంఘన దేవదేవ
 వాసుదేవ ముకుంద వై నతేయధ్వజ
 విశ్వంభరమునీంద్ర వినుతశౌరి
 శాశ్వతబ్రహ్మమైన నీ చరణములకు
 వందనము వందనము చిదానందమూర్తి
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకలాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.
 అ వ తా ర ద శ క ము

16

సీ॥ చతురాననుడు నిద్రచేతనుండగ త్నుద్ర
 మనుజాశెనుడువచ్చి ముదముపొచ్చి
 శుశ్రుతులెత్తుకొనిపోగ శుభమాయెననివేగ
 మీసరూపముదాల్చి వానదల్చి
 ఘోరయుద్ధముచేసి కుంభినిపైద్రోసి
 ప్రాణముల్ బాపి నీప్రజ్ఞజూపి
 సోమకుడనిగూల సుఖమాయెనని చాల
 సురవరుల్వేడ కిన్నరులువాడ
 వేదములు మరలదెచ్చి యావేధకిచ్చి
 నట్టి నినువేడెదనుదేవ యమలభావ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకలాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

17

సీ॥ అనురులకునునోడి ♦ యమరావతినివీడి
 దేవతల్నినువేడ ♦ దెగువతోడ
 క్షీరాబ్ధిమధియింప ♦ దారిదెల్పనిలింప
 గణము దైత్యులడాసి ♦ ఘనముజేసి
 మందరాద్రినిదెచ్చి మధియింపగాజొచ్చి
 నప్పడబ్ధియుబొంగ ♦ నగముగుంగ
 కూర్మరూపముదాల్చి ♦ కొండవీపునదేల్చి
 సురలరక్షించి దైత్యులవధించి
 నట్టినినుగొల్పెదనుజేరి ♦ యఘవిదారి
 యప్రమేయహృషీకేశ ♦ స్వప్రకాశ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

18

సీ॥ హేమాక్షుడవలీల ♦ భూమియంతయుగేల
 జాపరీతిగజుట్టి ♦ చంకబెట్టి
 యెదురైన పగవారి ♦ మదమడంగగబోటి
 యబ్ధిలోపలికేగ ♦ నదియువేగ
 వినిపోత్రినైవాని ♦ దునుముటకై పూని
 వారిధికడజేరి ♦ వానిజేటి
 యధికయుద్ధముచేసి ♦ యట్టుచట్టునగోసి
 మరణంబునొందించి ♦ మహిమగాంచి
 ధాత్రీమునుపటివలె నుంచి ♦ దయనుబెంచి
 నట్టినినుగొల్తు ననుబోవుమయ్యనీవు
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

19

సీ॥ హేమాక్షుమృతివిని ♦ హేమ కళిపుడు మించి
 సురలసాధులభూమి ♦ సురల వంచి
 బాలుడౌ పృహ్లాదు ♦ బాధపెట్టగ నోడి
 తోపించి నీపాపకుండు నేడి
 యీస్తంభమున విష్ణు ♦ నిటుచూపుమని వేయ
 దళదిశలను బ్రతి ♦ ధ్వనులునేయ
 స్తంభమందున నృకే ♦ సరివియై జనియించి
 చానవాధిపుపాట్ట ♦ దటిమించిచి
 ప్రేవులనుదీసి పృహ్లాదు ♦ ప్రియముచేసి
 శాంతినొందిన పద్మేశ ♦ జగదధీశ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

20

సీ॥ అనురుల నడగింప ♦ నదితికిజనియించి
 మురిసి వామన నామమును వహించి
 గోచిజన్నిదమును ♦ గొడుగును ధరియించి
 పటువేగమునబోయి ♦ బలిని గాంచి
 స్వస్త్వస్తు దీర్ఘాయు ♦ రస్తని దీవించి
 పాదత్రయము భూమి ♦ బహుగనెంచి
 యడిగిన నతడిచ్చు ♦ నపుడు విజృంభించి
 పాతాళమునదొక్కి ♦ బలినినుంచి
 వాసపునిగాంచి రాజ్యంబు ♦ నొప్పగించి
 నట్టి సదృశపాల దయావాల
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

21

సీ॥ జమదగ్ని సుతుడవై ♦ జనియించి భువిలోన
 పరశురాముడ నాగ ♦ మెరసహీన
 విక్రమంబున కార్తవీర్యార్జునునిద్రుంచి
 యతనిపుత్రుల నెల్ల ♦ ననివధించి
 జగతిమీదను రాజశబ్దంబులేకుండ
 నిరువదియొకమారు ♦ సరసిభండ
 సమున ఖండించి మోదమున కశ్యపుజీరి
 ధరణియంతయు విచ్చిత్తపముగోరి
 వనమునకు నేగి నిష్కచే ♦ మనమునాగి
 సన్నుతులు వేడనుంటివి ♦ శమముతోడ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

22

సీ॥ దశరథ సుతుడవై ♦ ధరలోన నుదయించి
 శ్రీరాముడను పేర ♦ జెలుపుగాంచి
 సవసరక్షణజేసి ♦ శివునిచాపముద్రుంచి
 సీతను వరియించి ♦ చెలువుగాంచి
 జనకుని యాజ్ఞచే ♦ వనమునకే తెంచి
 ఖరదూషణాదుల ♦ గడిమిద్రుంచి
 వాలిని బరిమార్చి ♦ వారిధిబంధించి
 సరగరావణబట్టి ♦ సంహరించి
 సీతతోగూడి పట్టాభి ♦ షేకమొంది
 రాజ్యమేలిన రామ సంఘామభీమ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

23

సీ॥ కృష్ణాగ్రజండవై ♦ వృష్టికులమున బుట్టి
 బలరాముడనగలాం ♦ గలముబట్టి
 కృష్ణనితోగూడి ♦ కుటిలుర బరిమాన్సి
 రయమున భూమి భా ♦ రంబు దీర్చి
 రణరంగమున ప్రిలం ♦ బుని పాణములదీసి
 లలితగోగణము పా ♦ లనము చేసి
 తీర్థ యాత్రకునేగి ♦ దివ్యచానులజూచి
 ఘనమైన నదుల మ ♦ జ్జనముచేసి
 నట్టి నినుగొల్తు దివ్యాంగ ♦ యసురభంగ
 నిర్మలాకార సుజన ను ♦ ర్మలవిదూర
 నతజనసురక్ష ఘన కరు ♦ ణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

24

సీ॥ ఆమ్నాయవిహితన ♦ దాచారులైలోక
 ములలోన నెవరికి ♦ నలవిగాక
 యున్నట్టితిపురదై ♦ త్యులకడకునువేగ
 బుద్ధుడవైచని ♦ మృదులవాగ
 నిపుణతతోధర్మ ♦ చలులగాజేసి
 వారికాంతలయుక్తి ♦ వలనడాసి
 భోష్టపాతివ్రత్యనిష్ఠ ♦ గావించి
 త్రిపురదానవులనే ♦ రుపునవంచి
 శివుచేతనుజంపించి ♦ సిరివహించి
 నట్టినిను నుతియింతుడై ♦ త్యాగిశౌరి
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

25

సీ॥ కలియుగాంతమున లోకములు దరిద్రమువల్ల
 గుమతులై ఘోరకర్మములనెల్ల
 నల్పి వర్ణాశ్రమాచారాదులనుదప్పి
 వర్తింపగలరు కావరముగప్పి
 యపుడు కల్యాణతార ♦ మద్భుతంబుగనెత్తి
 క్రూరాత్మకులనెల్ల ♦ గూలమొత్తి
 సాధులరక్షించి ♦ సర్వవర్ణములరిసి
 కృతయుగధర్మంబు ♦ కుదురుపరచి
 బ్రోవగలవని సజ్జనుల్ ♦ బాగడుచుందు
 రఖిలకల్మషదూర దశావతార
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

26

ప్రార్థనాష్టాదశము
 సీ॥ విశ్వప్రబోధ గర్వితదైత్యసంహార
 వేదాంగవేదవి ♦ ద్వేదజిహ్వ
 నీమహత్వంబెన్న ♦ నేర రదంతసు
 మతులై సభవపితా ♦ మహాలునైన
 నేనెంతవాడను ♦ నిన్నుసన్నతి నేయ
 జకుడదీనుడ పామరుడను ఖలుడ
 జన్మపావనముకై ♦ స్మరణచేసితిగాని
 మందిమెచ్చనుగాదు ♦ మదనజనక
 గాననీదయ నామీద ♦ గలుగజేయు
 మవ్యయాసంద మాధవ ♦ హరిముకుంద
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

27

సీ॥ సర్వతోముఖ సహాన్రాక్ష పూజిత సాద
 సర్వలోకాధార ♦ శాంతరూప
 నీవె దైవములలో ♦ భావింప ఘనడవు
 నీ నామమే పాపానికరహరము
 నీపాదములె భవనీరధికిని నావ
 నీ కృపాదృష్టై పెన్నిధిచయంబు
 నీ కథామృతమె శ్రీలోక పవిత్రంబు
 నీవె సర్వము సత్యమితయనుచు
 నిన్నునమ్మితి సరలేక ♦ నిశ్చయముగ
 నన్ను రక్షింపుమయ్య మానక పరాత్మ
 సతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ పరుల వేడనటంచు ♦ బాసచేసినగాని
 సమ్మజాలవదేమి ♦ నెమ్మనమున
 వేడినప్పటికిని నీ ♦ వేకావె సర్వంబు
 పరులెవ్వరున్నారు ♦ ధరను దివిని
 గాననాపై నీదు ♦ కరుణారసము జిల్కి
 నిర్మితాంచల్య ము ♦ శేషముగను
 బాపి నిరతము నీదు ♦ భజనయందానక్తి
 గలుగజేసియు నేలు ♦ కష్టమనక
 దీనుడను బుద్ధిహీనుడ ♦ ధ్యానగమ్య
 నీ రధిగభీర సువిచార ♦ నిర్వకార
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ. తల్లిదండ్రీయు గురువు ♦ దైవంబు చాతయు
 భ్రాతృలు మిత్రులు ♦ బంధుజనులు
 ధనము విద్యయు సర్వ ♦ ధర్మంబులాదిగా
 నీవెనాపాలికి ♦ నిశ్చయముగ
 నన్యంబులేదని ♦ యాశ్రయించితినిన్ను
 గరుణార్ద్రచిత్తంబు ♦ గణిగినన్ను
 నీన్యరూపము గదిసి ♦ నిశ్చలమనమున
 ధ్యానించి తన్మయత్వమును జెంది
 యితరమెరుగక నుండునట్టి వరంబు
 నిచ్చిపోవుమీ శుభగాత్రీ ♦ సచ్చిద్రిత
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

30

సీ. నాధనంబును విద్య ♦ నాక్షేత్రీపాత్రీముల్
 నాపశుభృత్యులు ♦ నాగ్రహంబు
 నాశరీరంబును ♦ నామనోవాక్కాయ
 ముల జేయుకార్యము ♦ లుక్ష్మ్యముగను
 నాదగుసర్వంబు ♦ నారదనుతనీకు
 నే బాగుగా సమర్పణముచేసి
 భగవదాజ్ఞయటంచు ♦ బనులెల్లజేయుచు
 నిన్నె సమ్మితిదేవ ♦ నిజముగాను
 గాన నన్నేలుటకు భారక రత్నవీ
 యనవరత భూరిహర్షన ♦ హసశీర్ష
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

31

సీ॥ నీనామస్మరణ పెంనిధిగల్గ నెకదా
 నారదముని ముని ♦ నాథుడౌట
 నీనామస్మరణ చంస్నిశ్చ చేతనెకదా
 ప్రహ్లాదు పాపాగ్ని ♦ బడకమనుట
 నీనామస్మరణ తరణియు దొరకగ నెకదా
 శుకుడు సంసారాబ్ధి ♦ చొరకచనుట
 నీనామసంస్మరణ ♦ నిశ్శ్రేణిచేగదా
 సకల మానులను తొరకముగనుట
 యట్టి నీనామస్తుతి నా హృదయాబ్జమునను
 నిరతమును బాయకుండగ ♦ నిల్చిపోవు
 , నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

32

సీ॥ పరుల నెల్లప్పుడు ♦ బహుగ దూషించుటే
 కాని సద్భక్తుల ♦ గణనలేదు
 పరవధూమణుల పై ♦ భ్రాంతి నొందుటే కాని
 పరమ ప్రసన్నుల ♦ భజనలేదు
 పరధనంబుల కానబడి యుండుటే కాని
 యరయ భక్తార్చ నింతైనలేదు
 పరుల హింసంప సంబర పడుటే కాని
 జగదుపకారంబు ♦ సలుపలేదు
 గాన నేజేయు దోషములే ♦ కడకుదోసి
 పూర్ణకృపతోడ రక్షింపు ♦ బుద్ధిబెంపు
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

33

సీ॥ పాపాత్ములలో దొడ్డ ♦ పాపాత్ముడను నేను
 గరుణాకరులలోన ♦ ఘనుడవీవు
 దీనులలో పరమ ♦ దీనుండనుమి నేను
 ధనికులలో బూర్గ ♦ ధనుడవీవు
 అబలులలో భూని ♦ యబలుండనుమి నేను
 బలవంతులలో మహా ♦ బలుడవీవు
 అఖిలవిషయములనూ ♦ నాధికారిని నేను
 నిఖిలంబునకు మహా ♦ నిధినినీవు
 గాన ననుబోచుటకు నీవెకాక యితరు
 లెవ్వరున్నాడు భవనాశ ♦ యిందిరేశ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

34

సీ॥ నీ దాసవరుల సన్నిధిగల్గినలులైన
 వైకుంఠమునకేగు ♦ వాంఛయేల
 నీ దాసవరుల వర్ణింప గల్గినజాలు
 సతర దేవతల సన్నతులవేల
 నీ దాసులను పూజ ♦ నిత్యజేసినజాలు
 విగ్రహార్చనమీది ♦ వేడ్కలేల
 నీ దాసవరుల ప్రామాదింప జేసిన
 చాలు యజ్ఞము జేయు ♦ శీలమేల
 యట్టి నీ దాససాంగత్య ♦ మసవరతము
 కలుగ వరము ప్రసాదింప ♦ వలయు దేవ
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

35

నీ॥ నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 కిల్బిషమత్రైభ ♦ కేశరియును
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 యతిదరిద్రాది౧ వజ్రాయుధంబు
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 పరమ రుజ్జుండాక ♦ పన్నగంబు
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 యజ్ఞానతిమిర మాఽర్థాండదీప్తి
 యిట్టి నీ యాహ్వాయమహత్వ ♦ మెరుగలేక
 పరులవేడిన సరకంబు ♦ పాలుగారె
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

36

నీ॥ తపములు జపములు ♦ దానంబు ధ్యానంబు
 నృతములు క్రితువున ♦ వాసములును
 యమనియమాసన ♦ కృమము పాణాయామ
 ధారణ మొదలైన ♦ ధర్మములును
 నొకటైన సేయజాలక నా యథాశక్తి
 కొలది సన్నతిసేయఁగోరినీకు
 మొక్కిరితి నన్నేలు ♦ మోసపుచ్చక శర
 తన్న బోచె బిరుదున్నదనుచు
 చెలిసితిని యింక వెరపేల ♦ దేవ దేవ
 శంఖపాణి పరంధామ ♦ సార్వభౌమ
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

37

నీ॥ అడవిలోపల నిరాహారులై యున్నట్టి
 తపసులనేలుట ♦ దయయుగాదు
 హతమున బ్రాణంబు ♦ లాగబట్టినయోగి
 వరుల బోధించుట ఘన ♦ తరముగాదు
 దశవిధేంద్రియముల ♦ వశముజేసుకయున్న
 మునులరక్షించుట ♦ బుద్ధరముగాదు
 రికర్మఫలంబు ♦ వారలకొసగుట
 పరికింపగా మహాప్రజ్ఞగాదు
 గానమూఢులగాచుట ♦ ఘనమునీకు
 ప్రణాత నిఖిలార్యయోగిహృత్పద్మసూర్య
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

38

నీ॥ నీభక్తులనుజూచి ♦ నిందసేయకయున్న
 జాలుసద్వ్రతములు ♦ సలిపినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నిక్కకున్ననూగాలు
 వాసిగాదానముల్ ♦ చేసినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నేరమెన్నకయున్న
 జాలుమఖములుచేసి ♦ నోలినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నిష్కారణంబుగా
 తిట్టకున్నను గుడిగట్టినట్లు
 గాననీదాసవరుల చెంగటవసించు
 దాసులకుదాసుడను నేను ♦ దయనుజూడు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

39

సీ॥ ఇతరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీనామ
 స్మరణగల్గ జేయు ♦ పరమపురుష
 యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబునీమూర్తి
 ధ్యానింపజేయుము ♦ దానవారి
 యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీపాద
 పూజసేయింపుమి ♦ రాజవదన
 యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీకథా
 శ్రవణంబుగలిగింపు ♦ భువనరక్ష
 యితరచింతలలవమైన ♦ సతతయాత్మ
 నంటకుండగ జేసిన ♦ న్నాదరించు
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

40

సీ॥ నీను నుతించెడి నోట ♦ నీచమానవులను
 వినుతినేయగలేను ♦ గనకవనన
 నీమృదుపద నవ ♦ నీరజార్చనచేయు
 హస్తాన ఖలుల భిక్షుడుగలేను
 నీస్వరూపము సుధ్యానించుచిత్తంబున
 నితరకార్యముల చింతింపలేను
 నీవశంబై నట్టి ♦ నావపుకొటకునై
 శ్రీమపడజాలనో ♦ కమలనాభ
 యెన్నివిధములనై నను ♦ నిన్నెకాని
 యితరులను వేడజాలనే ♦ పతగగమన
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

41

సీ॥ పూర్వజన్మముననే ♦ పుణ్యంబుచేసితిన్
 నీవృథావముదెలియ ♦ నేర్పుగలిగె
 మున్నయే తపముచే ♦ నున్నవాడనొకాని
 నీనామభజన పెండ్నిధియు దొరకె
 వెనుకనే దేవుని ♦ వినుతిజేసితిన్
 నీకథల్వినునట్టి ♦ నిష్ఠగలిగె
 నాదినియేవృత్తి ♦ బాచించితిన్
 నీభక్తిమరుల సొన్నిధియుగలిగె
 గాన సంతయములనెల్ల ♦ కడుగుదొలిగె
 నింకమాకేమికోదువ మ♦హేశయీశ
 నతజన సురక్షఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

42

సీ॥ నీపాదనొకచే ♦ నిరుపమసంసార
 వసధిదాటుటయెంత ♦ సనిమహాత్మ
 నీనామనుతిసుధా ♦ పాసంబుచేదుఃఖ
 మృత్యువుగెల్పుట ♦ బుర్రమదేవ
 నీస్వరూపధ్యాస ♦ నెమ్మిచే వృజిన
 ర్పములగెల్పుటయెంత ♦ వసధిశయన
 నీసపర్యాగ్నిచే ♦ తానపయోసిధి
 నింకజేయుటకేమి ♦ శంకసామి
 గావునను నీదుసేవయు ♦ గల్గెమాకు
 నిక భయములేదు సన్నత ♦ శుకమునీంద్ర
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

43

నామప్రభావద్వయము.

సీ॥ నారాయణాయని ♦ నాలుకొక్కొకమాటు

గడలింపదోషము ♦ ల్కడకుదొలగు

నారాయణాయని ♦ నవ్వుచునైనను

బలుకదారిద్యము ♦ ల్భుసితమాను

నారాయణాయని ♦ సతిజేసినట్లయిన

భవభయంబులునెల్ల ♦ బాటిపోవు

నారాయణాయని ♦ పారాయణముజేయ

ఘోరదుఃఖంబులు ♦ కొట్టవడును

గాన నీదుప్రభావంబు ♦ గణననేయ

శ్రేష్ఠగీష్పతులకునైన ♦ శక్యమగున

సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

44

సీ॥ నారాయణాయని ♦ పారాయణమునేయు

సరులకు మోక్షంబు ♦ కరగతంబు

నారాయణాయని ♦ సమ్మిభజించెడి

వారిసా టెవ్వరీ ♦ వసుధలోన

నారాయణాయని ♦ సారెసారెకుబిల్పు

వారిజన్మమెజన్మ ♦ తేరిచూడ

నారాయణాయనువారి ♦ పాదరజంబు

సోకినసరులకు ♦ శుభముకలుగు

గాన నాజిహ్వాసీయభి ♦ ధానమెపుడు

మరువకుండెడిసుస్థిర ♦ వరమొనంగు

సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

45

లక్ష్మీనారాయణశతకము

దృష్టాంతైకవిశేషి.

సీ॥ తల్లిదండ్రులుపుత్రుఁ ♦ దండింపదలచిన

బరులు వలదనియడ్డు ♦ పడగగలరె

యుగ్రుడై భూపతి ♦ నిగ్రహించినయెడ

మంత్రీపురోహితు ♦ ల్మాన్వగలరె

మృత్యుదేవత ప్రిణ ♦ ములుదీయదలచిన

ఘనవైద్యులెల్లను ♦ మనుషగలరె

యంబుధులుప్పొంగి ♦ యవనిపై గ్రమ్మిన

మానవుల్ రాకుండ ♦ మలుపగలరె

నీవు శిక్షింపదలచిన ♦ నిఖిలమైన

దేవతలువచ్చి క్షణమైన ♦ బోవగలరె

నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

46

సీ॥ మంటి గణపతిని పల్కారు పూజించుగా

ణాపత్యులకు ద్వివిణంబు గలిసె

వీరుల గొల్పెటి ♦ పేద తురకలకును

ధనసమృద్ధియు గల్గె ♦ ధరణిలోన

శాంభవి నెప్పుడు ♦ స్మరియించు శాక్తికుల్

భోగభాగ్యంబుల ♦ పూర్ణులైరి

రాతిలింగంబును ♦ చేతిలో పూజించు

తైవులు శాశ్వతైశ్వర్యులైరి

యెన్నివిధముల జూచిన ♦ నిన్ను గొల్చు

భక్తులేకద దారిద్ర్యయక్తులౌట

నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

47

సీ॥ నీభార్య శ్రీలక్ష్మి ♦ నిర్ధనికుల కటా
 క్షమున జూచినగల్లు ♦ సమితధనము
 నీ సుతుండగు బ్రహ్మ ♦ నిఖిలమానవులకు
 వ్రాసినంతనెగల్లు ♦ శ్రీసమృద్ధి
 నీ మామసాగరుం ♦ డీచుహి మనుజులు
 తలచిన రత్నము ♦ ల్గులుగ జేయు
 నీవై తె భువనముల్ ♦ నిష్కారణంబుగ
 గలుగజేసిన సర్వ ♦ కారణుడవు
 యేమిపాపము నీ భక్తు ♦ లెన్నదీను
 లగుట చిత్రము సర్వభూ ♦ తాంతరాత్మ
 సతజనసురక్ష ఘన కరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

48

సీ॥ ధనమున గర్వంబు ♦ దాన సజ్జననింద
 దానజేసి మహాప ♦ దలును గలుగు
 ధనమున కోపంబు ♦ దాన దుష్కర్మంబు
 దానిచే నరకయా ♦ తసలు కలుగు
 ధనమున లోభంబు ♦ దాన రాగాదులు
 దానిచే బహుజన్మ ♦ తతులు గలుగు
 ధనమున మదమును ♦ దానిచేత సహింస
 దానిచే దుఃఖముల్ ♦ తఱుచుగల్గు
 గాన ధనమును నీ భక్త ♦ గణము మదిని
 కోరకుందురు గాబోలు ♦ కుజనహరణ
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

49

నీ॥ హర్యక్షముల సమంబైన మహాకపుల్
 శతకము ల్పరిపరి ♦ గతులజేయ
 నీవాక శతకమే ♦ నేర్పున రచియింతు
 వనెద వేమో నాదు ♦ మనవి వినుము
 కూరయొక్కటిదెచ్చి ♦ కంభినిలో జనుల్
 వారి నేర్పులచేత ♦ వండినపుడు
 నానావిధంబుల ♦ గానుపింపవె రుచుల్
 కాపుననేజేయు ♦ కవితబ్రావు
 ఇంచుకంతయు జవిజూడు ♦ కొంచమరక
 త్రాణభవముఖసనక కంధర్పజనక
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్త.

50

నీ॥ మూర్ధునితో నైయ్యమునను బల్కుటకంటె
 రసికుతో కలహంబు ♦ పాసగమేలు
 జారయాచక్కని ♦ చారగల్గుటకంటె
 యతిగుణవతి కురూపై సమేలు
 గుణహీనసుతులు నూర్గురు జనించుటకంటె
 సమితయశుం డొక్కడైనమేలు
 పరధనంబును దివి ♦ బ్రదుక జూచుటకంటె
 తెగువతో నసనాభి ♦ తినుటమేలు
 వసుధ సుగుణవిహీను విద్వాంసుకంటె
 నినుభజించెడి బాలిశ ♦ జనుషమేలు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్త.

51

సీ॥ కమల సన్నిధినున్న ♦ కప్పదామకరంద
 పానసౌఖ్యంబేమి ♦ గాననేర్పు
 నారికేళఫలంబు ♦ గోరితెచ్చినకోతి
 దానిలో రసమెట్లు ♦ దానివనేర్పు
 సంధుసకును నిల్వొటద్దంబు దొరకిన
 దసమోము సొగసెట్లు ♦ గసగనేర్పు
 పాలపొదుగుల పిడుదులంటజ్జుకయున్న
 పాలధారలనెట్లు ♦ గోళినేర్పు
 నిశ్యము హృదాబ్జమందున ♦ నిలిచియున్న
 గౌరినుత నిన్ను జడుడెట్లు ♦ గాననేర్పు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితపక్ష

52

సీ॥ కోకిలతమద్రష్టి ♦ గోచరంబైనంత
 కాకులన్నియు కదుపు ♦ గట్టివేగ
 జల్లుగానూయుచు ♦ చుట్టముట్టివేసి
 పోవనీయక తన్న ♦ బోయినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నేర్పరులనుబోలి
 కుమతులెల్లను గుంపు ♦ కూడి కతిన
 వాక్కులచే పరిభవము సేయనుజూతు
 రట్టి పాపాత్ముల ♦ కంఠ్యమునను
 యేమిగతిగల్గునో కాని ♦ యెఱుగరాదు
 సర్వకర్మ ఫలాధ్యక్ష ♦ పాపుపక్ష
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితపక్ష .

53

సీ॥ అంధునకిందూద ♦ యంబౌటయును చెవిటి

వానికి శంఖరా ♦ వంబు మఱియు

వండునకును వధూ♦నంగమాసక్తియు

పరమకృతఘ్నులౌ ♦ బంధుజనులు

భస్మంబులౌ వేల్పు ♦ బహుశహస్యంబులు

పందికిపరిమళ ♦ చందనంబు

లోభిమానపు నింటిలోనున్న ద్రవ్యంబు

మూకపఠించును ♦ శ్లోకములును

స్వామిని గొల్వలేనట్టి ♦ జన్మములును

నిష్ఫలంబులు ధాతిలో ♦ నిశ్చయముగ

నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

అక్షిన్నారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

54

సీ॥ కఠినమా యురులనంఘములేనిచో యెఱుకు

వానికిపక్షులు ♦ వశములౌనె

వలలేకయున్నధీ ♦ వరునిచేతను మీన

జాలంబుగైకొన ♦ శక్యమానె

తగుబాణములులేక ♦ నొగివేటకానిచే

యధికమా మృగములు ♦ హతములౌనె

వారివిహీనమా ♦ వరమావటీనిచే

పద్మీనమూహంబు ♦ పట్టుపడునె

నీచరణ నౌకలేకెంత ♦ నిపుణులైన

సంస్కృతాబ్ధిని బడిదరి ♦ జేరగలరె

నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

అక్షిన్నారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ పంకోద్భవంబైన ♦ పద్మముల్ దేవతా
 పూజకు శ్రేష్ఠమై ♦ పాసగ లేదె
 రాళ్ళలోబుట్టిన ♦ రత్నముల్ రాజుల
 మండనంబులలోన ♦ నుండలేదె
 ముండచెట్టునబుట్టి ♦ మొగలిచేకులువిట
 జనులకు మోదంబు - నేయలేదె
 మృగజమాకస్తూరి ♦ సొగసైనస్త్రీలకు
 తిలకమై నుదుటను ♦ నిలువలేదె
 హీనకులమునబుట్టిన ♦ మానవుండు
 నినుభజించిన యత్యంత ♦ ఘనుడుగాడె
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

56

సీ॥ మేడిచెట్టునపులు ♦ మేకకుత్తుకనన్ను
 చాలు తాపసులకు ♦ పాతకంబు
 కర్మకునకుపెను ♦ కలుపు భాస్కరునకు
 తిమిరంబువేముల ♦ తియ్యదనము
 తెల్లనికాకులు ♦ దేవతలకుక్షుత్తి
 పాసలు సంసార ♦ బద్ధసుఖము
 కాంతలనిజమునా ♦ కాశంబునకుదరి
 మానికీకలహంబు ♦ మన్మథునికి
 వావిసీభక్తులకునెంత ♦ వరకునైన
 జన్మమికలేదు పలుమారు ♦ చర్చనీయ
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

57

సీ॥ ఎంత నేడిసను కాన్పత్తైన దయరాదు
 పంతమా నామీద ♦ పద్మనాథ
 దిక్కుగ నీవని నేను ♦ చక్కగా మొక్కిరిస
 నిండురావది యేమి ♦ సుందరాంగ
 పిలిచిన బలుకవు ♦ చలమేల నామీద
 యింగిగా హృదయాద ♦ విందతరణి
 యన్యమెఱుగక నిన్ను ♦ నాశ్చింతి నన్ను
 పోషించు మాధవ ♦ భువనశయన
 పరమ యోగీంద్రమందార ♦ భవవిమూర
 నిరుపమాకార స్థిరసాగర విహార
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

58

సీ॥ దేవతల్ పార్థివ ♦ తెగువతోను దధీచి
 గాత్రమిచ్చియు కీర్తి ♦ గాంచలేదె
 వాయసంబునబోవ ♦ వాంఛించి శిబిరాజు
 కాయమిచ్చియుత్పత్తి ♦ నేయలేదె
 యారంగిచెడిముంద ♦ రన్నంబురంతిదే
 పుడుబంచిపెట్టిపా ♦ వనుడుగాడె
 యాకలిచేడస్సి ♦ సట్టిబోయకుగువ్వ
 కాయమిచ్చియుకీర్తి ♦ గాంచలేదె
 యిట్టిసామాన్యలేకోర్కూ ♦ లిచ్చుచుండ
 నీవునన్నేలకుండుట ♦ నిందగాదె
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

59

సీ॥ మకరిచేతనుజిక్కి ♦ మదిలోస్మరించిన
 మత్తేభనాథుని ♦ మనుషలేదె
 వలువలుగోల్పోయి ♦ వైరులలో దుగ్గిపద
 పుత్రి కృష్ణాయన ♦ బోవలేదె
 ద్రాణిబాణజ్వాల ♦ దాకికుక్షినిపరీ
 క్షిత్తువేడిననుర ♦ క్షింపలేదె
 రావణబాధకో ♦ ర్వక విభీషణుడునన్
 బోవురామాయన ♦ గావలేదె
 గాన వివరరింపగామహా ♦ దీనజనుల
 కరుణజూచుస్వభావంబు ♦ గలదునీకు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

సీ॥ జననింద సేయుని ♦ సన్దంబుగలిగిన
 కూర్రాత్ముడనుచు సంకోచమేమొ
 యన్మతవాక్యముపల్కు ♦ నెట్టినురాత్ముకుం
 డనియు నాతోమాట ♦ లాడవేమొ
 వాపకర్మముచేయు ♦ నాపరాధమటంచు
 కాపాడుటగనీకు ♦ కష్టమేమొ
 లేకపోయిననన్ను ♦ నాకకుండుటకేమి
 కారణంబొశ్చిత ♦ పారిజాత
 తన సుతునితప్పులెన్నక ♦ తండ్రిబోచు
 రీతి నన్నేలుమయ్య సంప్రీతితోడ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ క్షిప్రతండ్రివిమాకు ♦ నీభార్యశ్రీదేవి
 కన్నతల్లియుమాకు ♦ సన్నతాంగి
 నీభక్తులేమాకు ♦ నిజముగాభాంధవుల్
 నీసేవలేమాకు ♦ నిత్యపనులు
 నీదయారసదృష్టి ♦ నిగిడించుటే మాకు
 సప్తభోగంబులో ♦ శిష్టవిమత
 నీమూర్తి కన్నుల ♦ నిగిడిజూచుటే మాకు
 బ్రతిలేని ధనము శ్రీపతి జితాది
 నిన్ను మనమున ధ్యానించు ♦ చున్ననదియె
 యతియశంబైన చిత్తోప ♦ రతిసుఖంబు
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

62

సీ॥ పరుల యాచనచేసి ♦ బడలకుండను బోవ
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 తాపత్రయంబుల ♦ బాపి రక్షింపను
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యఖిల దుఃఖంబుల ♦ నణచి ప్రీతియొసంగ
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యనిశంబు మనసు నాఁ యాజ్ఞలోపల నిల్చు
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యెన్నివిధముల జూచిన ♦ నన్నుబోవ
 నీదేభారంబు పరులది ♦ గామ నిఃము
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

63

వైరాగ్య త్రయోదశము

సీ॥ సంసారమును నమ్మి ♦ సంతసించెదనన్న

నాలుపిల్లలువెంట ♦ నంటిరారు

ధనము సంపాదించి ♦ ఘనశ నౌదునటన్న

పూర్వాకృతము లేక ♦ పొందరాదు

తనువుజూచుక మోదమున నుండెదనటన్న

నఖిల రోగంబుల ♦ కాలయంబు

బ్రదుకుటే నిజమని ♦ భ్రమసియుండెదనన్న

నెప్పుడో యేక్షణ ♦ మెఱుగరాదు

యేది చూచిన లవమైన ♦ లేదు మోద

మనుచు నిన్నాశ్రయించితి ♦ ననవరతము

నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

64

సీ॥ మలము మూత్రము రక్తమాంసాస్థి పూరితం

బైన యీమేను హేయంబుదలప

నాకలి దప్పియు ♦ నధికామయములచే

శిథిలమౌటే కాని ♦ చేవలేదు

మృతినొంది నప్పుడీ ♦ మురికి దేహము కుక్క

నక్కలపాలాను ♦ చక్కగాను

ఎన్ని జన్మంబుల ♦ నెత్తినప్పటికిని

యిట్టి తనవులె కాని ♦ పట్టులేదు

గాన జన్మంబు లికనాకు ♦ గలుగకుండ

జేసి రక్షించుమాని రాత్రిత్పిత్తనిలయ

నతజనసురక్ష ఘనశకు ♦ కాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

65

సీ॥ కమలపత్రమునందు ♦ కదలుచుండెడినిర్మల
 లోదకంబులభంగి ♦ నుదధిమధ్యమునను
 వచ్చెడిభంగ♦ములమాడ్కి భాస్కరు
 నుదయాస్తమయముల ♦ నైఖరియును
 సుప్తిజాగరముల ♦ చొప్పున గాలిచే
 తిరుగుచుండెడివారి ♦ ధరమునగిది
 జలబుద్ధులంబుల ♦ వలెను స్త్రీచిత్తంబు.
 రీతివిద్యుల్లేఖ ♦ భాతివనరి
 యస్థిరంబైన దేవాంబునందు మమత
 లేక నిన్నుభజించుట ♦ శ్రీకరంబు
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

66

సీ॥ అసహాయమున శూరుడై శత్రునికరంబు
 గెలిచినవానిలం ♦ ఫించినాను
 ఒహుశనంత్రంబులు ♦ పతననీయుచున్న
 గరముదోలికృష్ణ ♦ గలిగియున్న
 పసవాదములు పెక్కు ♦ విహవక చేర్చిన
 నఖిలవిద్యలక్షుడై నగాని
 యోగసిద్ధులుగల్గి ♦ యుగముగంబుననున్న
 పూనిదైవములు న్వాధీనమైన
 నానటవాసినివాక్రితు ♦ కొనరులేగు
 గాన నినునమ్మితే ముందు ♦ గల్గునుఖము
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

67

సీ॥ ఎంతదాకనుధనం ♦ బెడతెగకనుదెచ్చు
 నంతవట్టునుగేహ ♦ మందునున్న
 భాగ్యపుతులు ♦ సకలబంధువుల్ జేమప
 సంగముల్ చేసి యు ♦ పొంగుచుండు
 వైవకాదుణ్యంబు ♦ దప్పి రోగాదుల
 వలస దేహముపట్టు ♦ వదలియున్న
 నొక్కరై సనుచెచ్చి ♦ వెరవకంచొకమాటు
 పలుకగించరులోక ♦ పద్ధతిదియు
 గనుక దుర్వ్యసనంబుల ♦ కడకుదోలి
 భక్తితో సన్ను వేడిన ♦ ముక్తిగలుగు
 నతిజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

68

సీ॥ తనువున బ్రాణముల్ ♦ తరల కెన్నాళ్లుండు
 నన్నాళ్లు తలిదండు ♦ లఖలజనులు
 పరిపరివిధముల ♦ భాషింపుచుండురు
 కాలసశమనప్రాణి ♦ కడకుదొల్ల
 నధికమోహమున తిన్నాశ్రయించిన భార్య
 శనము జూచినయంత ♦ జెందుభీతి
 యిదిగాకకడువేగ ♦ నింధనంబులుదెచ్చి
 దహనంబుచేతురీ ♦ ధర్మమేమొ
 యిట్టి దేహమునందాన ♦ గట్టిపెట్టి
 నిను భజించినగల్గును ♦ నిత్యతృప్తి
 నతిజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

69

సీ॥ నారీకుచంబులు ♦ నాభిచ్చి దేశ సుం
 దరిముజూచినమోహ ♦ శరధిలోన
 ముసిగిముందెలుగక ♦ మోసపోవుచునున్న
 పరికించిజూడనా ♦ పడతినొగను
 మాంసరక్తముకొప్పు ♦ మయమైనదేకాని
 మంచినస్తువుకొంచ మైనలేదు
 పలుమారుయిరీతి ♦ బావించిచూచిన
 భ్రాంతినశించి శీఘ్ర ♦ కాంతనిన్ను
 మరువకుండస్మరించెడి ♦ మమతగుదురు
 చారుగుణసాంద్ర భక్త చంకోరచంద్ర
 సతజన సురక్షఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ బాలత్వమునతోడి ♦ బాలురతోమంచి
 యాటలాడుటకునై ♦ యాశగల్గు
 వయసుకాలమున భావజు వీడచే నవ
 కాంతలపై ప్రేమగలిగియుండు
 వృద్ధాప్యమున మహా ♦ వృజినహేతుకమైన
 చింతచేతను మిగుల ♦ శిథిలమాను
 మూడవస్థలచేత ♦ ముణుగుచుండుటెకాని
 స్థిరచిత్తముననీడు ♦ స్మరణనిమిష
 మాత్రమైనను జేయరీ ♦ ధాత్రీజనులు
 చిస్మయాకార యిందిరా ♦ చిత్తచోర
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ సాధుసాంగత్వంబు ♦ సంభవింపనుగల్గు
 సంసంగభావంబు ♦ సశ్చయముగ ని
 స్సంగమున వేగ ♦ నిర్మోహముదలంబు
 నిర్మోహమునగల్గు ♦ నిశ్చలాత్మ
 నిశ్చలాత్మధ్యాన ♦ నిష్కలేగలును
 యతుల జీవన్ముక్తి ♦ మతిదలంప
 గావున సాధుసాంగత్వమజన్గింబు
 గలుగ జేయుమునాకు ♦ గమలనాథ
 నన్న తాళిల వేదవిస్తాం మోద
 సురమునీంద్రా పచితపాద ♦ సుప్రసాద
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

72

సీ॥ కామాది శత్రువులగము గెల్వలేనట్టి
 పాపాత్ముడను నేను ♦ పరమపురుష
 కలనైన నీపాద ♦ కమలంబులను జూపి
 భయముదీర్చవ దేమి ♦ భక్తవరద
 దుర్జనుండనినన్ను ♦ దూరంబుజేసిన
 శరణాగతత్రాణ ♦ బిరుదుపొదె
 పరమ కృపాభిని ♦ పాలబడితినన్ను
 నేతరునైనను ♦ నేలుకొనుము
 తప్పలెన్నక గడుణించు ♦ దండమిదుగొ
 వాసు దేవ హృషీ కేశ త్రాసహరణ
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

73

సీ॥ పామరుండనినన్ను ♦ బండ్లితుల్ నిందింప
 పలుమాలు మొఱ బెట్టి ♦ బడలనేల
 యిందియింబులను జయించి మాననమున
 నినుభజించెడిమాని ♦ జనులకైన
 గనుపింపవని బుధుల్ ♦ గణుతింపుచుందురు
 ఖలుడ మూఢుడ నిన్ను ♦ గనుటయెట్లు
 లతిదీనుడనినీకు ♦ మాతిగర్తగవలెగాని
 నేజేయునదియేని ♦ నిర్మలాత్మ
 యైస నీదయ నాపొన్తి ♦ యరసిచూడ
 నెట్టులెనను మంచిదీ ♦ నట్టువిడువ
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

74

సీ॥ కావ్యనాటకయలం ♦ కారవ్యాకరణాది
 శాస్త్రముల్లవమైన ♦ చదువలేదు
 లక్ష్యార్థవాచ్యార్థ ♦ లక్షణంబెరుగను
 జర్పించిచూడగా ♦ శబ్దరూప
 భేదజ్ఞానంబేక ♦ పాదమైనను లేదు
 పండితులను గూడి ♦ యుండలేదు
 భవదనుగ్రహమున ♦ బల్కితి నీరీతి
 శంపలుండినభక్తి ♦ తక్కువగునె
 యిత్తుదండంబునకు వంక ♦ లెన్నియున్న
 తియ్యనేకాని పరికింప ♦ తిక్తమగునె
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

75

సీ॥ పరమభక్తులసాద ♦ పాంసుమదీయమ
 స్తకముననే పొగ్గెడు ♦ దాల్తుగాని
 ధనమదంబున నాధు ♦ జనులనునిందించు
 పాపులిండ్లకు నెంత ♦ పనికిని న
 పోనొల్లనిదియెనా ♦ బుద్ధినిశ్చయమని
 విన్నవించితినికు ♦ నన్ను తాంగ
 గావుననాదుసం ♦ కల్పపాడేగ్గు మీ
 పరమయోగీంద్ర హృత్పద్మమధుప
 జితసుజనత్మిన వీతకా ♦ శేయవాస
 మండనవికాస ముఖపద్మ ♦ మందహాస
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.
 వేదాంత పంచవింశతి

76

సీ॥ పంచభూతముల తప్పన నొక్కొకటిరెండు
 పాళ్లుజేసియు మొదటి ♦ పాలునిడచి
 కడమరెడనపాలు ♦ క్రమమున నాల్గేసి
 భాగముల్ జేసియా ♦ భాగములను
 సహముగానైదు భూతములలోగల్పియు
 పంచవింశతిగనే ♦ ర్పరచిబుధులు
 పక్షింశకుండన ♦ సప్తవింశకుండన
 గూఢపరమాత్మలై ♦ యెన్నబడిన
 నిన్ను శ్యానింపుచుందురు ♦ నిశ్చయముగ
 నవ్యయానందపరిపూర్ణ ♦ భవ్యచరిత
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

77

సీ॥ గర్భస్థుడగువహ్ని ♦ గానుకొందరు నిన్ను
 భావింపుచుందురు ♦ భక్తితోను
 మఱియుకొందఱుహృత్క ♦ మలసుధ్యమందున
 రుచిరి దేహకాశ ♦ యాపిగాను
 ధ్యానింపుచుందురు ♦ మానుగాఁలుమారు
 పరిపూర్ణజ్ఞాన సంపన్నులై న
 మునులుకొందఱుమోద ♦ ముననాసికాగ్రమం
 దునపరంజ్యోతిగా ♦ ననుదినంబు
 చింతజేయుచునుందు ర♦నంతరూప
 విప్రీసుత సూర్యచంద్రు ♦ ధ్యేయదీప
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

78

సీ॥ అవనిక్షీరములయం ♦ దాజ్యమున్నట్లుగా
 నువ్వులలోనున్న ♦ నూనెపగిది
 దారువులందున్న ♦ దహనంబువిధమున
 జలకులో గుడమున్న ♦ కరణిగరుడ
 సురనరయక్షకే ♦ న్నరసిద్ధగంధర్వ
 దానవపశుమృగ ♦ దంశమాది
 గానర్వభూత హృత్కమల మధ్యంబున
 నివసించిబాలిశ ♦ నికరమునకు
 పాండశక్యంబుగాక సత్పురుషులకును
 వేద్యమైయున్న భవరోగ ♦ వైద్యశౌరి
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష.
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

79

సీ॥ చరణమూలములచే ♦ చరమరంధ్రములను
 మూసి పాణిపాన ♦ ములునుగళిపి
 పాగ్దక్షిణోదీచి ♦ ద్వారముల్ బంధించి
 సకలనాడుల జనుశ్వసనములను
 పాణింబులనుజేర్చి ♦ పాణివాయువు బ్రహ్మ
 నాడిమార్గంబున ♦ నడచునటుల
 హఠముజేసియు సుషుమ్నాగ్రమందున కోటి
 రివితేజమునుదీటు ♦ రాక స్వప్న
 కాశముననున్న నిన్నునుగలసి యోగి
 వరులు జన్మములెత్తరీ ♦ వసుధ నభవ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

80

సీ॥ నీవు నేనను భేద ♦ భావమించుకయైన
 లేక సమస్త కళేబరముల
 బరమాత్ముడొక్కడే ♦ భాసిల్లుచున్నాడు
 యితరంబులేదని ♦ ప్రతిదిసంబు
 తన్ను తాజూచుచు ♦ తానె యశేషభూ
 తములటంచును యథార్థముగ దెలిసి
 నిన్ను నేవింపుచు ♦ నీవె తాననుకొంచు
 నిరుపమానంబాంబునిధియునింగి
 యున్న వారల జన్మమీయర్హిలోన
 జన్మమేగాక యితరుల ♦ జన్మమేల
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

81

సీ॥ అయనద్వయం బేక ♦ హాయనంబదియును

దేవతలకు నొక్క ♦ దివసమగును

తద్దివసములద్వాదశ సహస్రాబ్దముల్

జనినయుగములునాల్గు ♦ జనుననవియు

దశజతుష్కము మహా ♦ యుగమవి డెప్పది

యొకటి మన్వంతరం ♦ బాహిరసవియు

బదునాల్గువిధికొక్క ♦ సగలగుణవిశిష్ట

వత్సరంబులు బ్రహ్మ ♦ ప్రళయమగును

యిట్టి ప్రళయంబు లెన్నెన ♦ యేకమూర్తి

తగుటచే నత్స్వరూపుడ ♦ వాదిదేవ

నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

82

సీ॥ ఇది వస్తు మిది ఛత్ర ♦ మిది మతంబిది ఘటం

బిదియు కడ్యముగాగ్నిమ ♦ మిదియటంచు

ఇదివనం బిదిఘనం ♦ బిదిశైల మిదిశైల

మితమ ప్రభాకరుం ♦ డీవిగ్రహములు

ఇదిన్వాంత మిదిశాంత ♦ మిదిజ్ఞాన మిదిమాన

మిదియు శేముషచిత్త ♦ మిదియటంచు

బాహ్యంతర సదార్థ ♦ భావముల్వేత్వేతి

సాధనంబునుబేక ♦ నాక్షిపగుచు

నీవెఱుంగుదు గావున ♦ నిత్యవిమల

చిత్స్వరూపుడవీవు నిఃకేయినాధ

నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

83

సీ॥ వాయునశంబుచే ♦ వారిదంబులు మింట
 బహుశుచుండగా ♦ బాలకులను
 జండుగ్రుమరికెసట్రుచు ♦ జాటిచెప్పినరీతి
 నఖిలభూతాత్ముడ ♦ వైననీకు
 సంశంకరణనిష్ఠ ♦ మైన దుఃఖములును
 గలవని మూర్ఖులు ♦ గండుగ్రాసి
 సుఖము స్వాభావమై ♦ సుస్థిరంబుగనుండు
 గణుతింప దుఃఖమా ♦ గంతుకంబు
 గావునను నిత్యనిరుపాధి ♦ కంబునైన
 సమధికానందమయుడవు ♦ స్వామినివు
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

84

సీ॥ తత్త్వమసియనువాక్య ♦ తాత్పర్యమెఱిగిన
 బట్టబయలై యాశ్చి ♦ గుట్టుదెలియు
 గుట్టుదెలిసినయపుడె ♦ గుణమయంబైనట్టి
 సంసారమెల్ల తు ♦ చ్ఛముగదోను
 దోచినప్పుడె ♦ యాత్మతో రతిగల్గును
 గల్గినంత నెసేవు ♦ గరుణతోడ
 నానావిధంబుల ♦ బూనిరక్షింపువు
 గాన నీ దయలేని ♦ కష్టరతుల
 వృత్తిజూడ విచిత్రమై ♦ యుండువారి
 కర్మమో లేక నీమాయొ ♦ కానరాదు
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

85

సీ॥ అనిశంబు సర్వభూతాంతరంగములందు
 వర్తించునిన్ను సవజ్జ చేసి
 మనుజులు తామృత్యున్మయమైన ప్రీతిమల
 పూజనేయుచుమంచి ♦ బుద్ధితేక
 బహుమూఢులై యుచిత ♦ భక్తిచేతనునిన్ను
 ధ్యానింపలేని యా ♦ ఘాసవులును
 బూడిదలో నెయ్యి ♦ బోసినవిధమున
 నిష్ఫలప్రాప్తులై ♦ నిలచియుందు
 గనుక సీస్వరూపము ♦ గదియజేసి
 నిశ్చలంబుగ మనసును ♦ నిలువవలయు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ భువిచతుర్విధము తా ♦ భూతజాలములోన
 శాస్త్రచింతనజేయ - జాలినట్టి
 మనుజుజన్మములెస్స ♦ మంచిది యిందులో
 కరము స్వతంత్రంబు ♦ గలిగియున్న
 పురుషజన్మముశుభ ♦ కరముగాపున యిట్టి
 జన్మమందేమార్క్తి ♦ జెందవలయు
 గర్వాంధులై ముందు ♦ గానకదినములు
 వ్యయముజేసినయంత ♦ వరకునైన
 పురుషజన్మంబుదొరకుట ♦ దుష్కతముజూడ
 రజతగిరిపేత తోష పురాణపురుష
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అరయగా వాఙ్మన ♦ సాతీతమగు నిన్ను
 ధ్యానించుటెట్లు పు॥రాణపురుష
 యఖిల జగత్పూర్ణమైయున్న నీకును
 చెలగి యావాహన ♦ సేయుటెట్లు
 లవని వ్యోమాదుల ♦ కాధారమగు నీకు
 విహితాసనంబు గా॥వించుటెట్లు
 సహజమై స్వచ్ఛమై ♦ సమతనుండెడి నీకు
 సర్వపాద్యముల స॥మర్పణెట్లు
 తలపనిత్యము పరిశుద్ధ ♦ తనువునైన
 యెంచి నీ కాచమనము స॥ర్పించుటెట్లు
 నతజనసురక్ష ఘన కరు॥ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

88

సీ॥ అత్యంత నిర్మలంబైయున్న నీకును
 స్నానంబు జేయించు ♦ సంజ్ఞయెట్లు
 విశ్వాధికుడవునై ♦ వెలయుచుండెడి నీకు
 వస్త్రధారణచేయు ♦ వసతియెట్లు
 మొనసిన కులగోత్ర ♦ ములులేస నీకును
 యజ్ఞోపవీతము ♦ లిచ్చుటెట్లు

*

*

*

లప॥మేయంబునైన ప॥రాత్మనీకు
 చేరి పుష్పములను పూజ ♦ సేయుటెట్లు
 నతజనసురక్ష ఘన కరు॥ణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

89

సీ॥ అనఘ నిరంజనఁ మై యొప్పుచున్నట్టి
 నీకు ధూపంబెట్లు ♦ నిర్వికార
 శతకోటి రవికాంతి ♦ సరిరాని నీకును
 దీపమొసగుట యెట్లు ♦ దేవదేవ
 నిత్యతృప్తుడవై న ♦ నీకు నై వేద్యంబు
 లర్పించుటెట్లు సర్వాంతరాత్మ
 యనవరతానంద ♦ ముసజొక్కు నీకును
 విడె మొసంగుటయెట్లు ♦ విశ్వనాథ
 ఆదిమధ్యాంత శూన్యమై నట్టి నీకు
 పానగగను మంత్రతృప్త్యంబు ♦ నొసగుటెట్లు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

90

సీ॥ సతతంబు స్వప్రకాశమున నుండెడి నీకు
 పానగ నీరాజన ♦ మొసగుటెట్లు
 లాశాష్టకము పూర్ణమైననీకు ప్రదక్షి
 ణ ముజేయుటెట్లు సనాతనాత్మ
 యద్వితీయడవునై ♦ యలగుచుండెడి నీకు
 దండవర్పించెటి ♦ ధన్యులెవరు
 ఆమ్నాయములకెల్ల ♦ నలవిగాకున్నట్టి
 ననునతిచుటయెట్లు ♦ జననరహిత
 గురుముఖంబున నీరూపుగురుతెఱుంగ
 లేక యీపాట్లు పడనాయెలోకులెల్ల
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

91

సీ॥ నిర్భరశాంతుడై ♦ నిశ్చింతనుండుటే
 యెంచి నీమూర్తి ధ్యానించుక్రిమము
 లరయగా నిష్క్రియుడై యుండుటే నిన్ను
 బలుమాలు పూజించు ♦ పద్ధతియును
 లలఘు సోహంభావ ♦ మందునిల్చుటే నీకు
 దండమర్పించు విధమ్ముసుమ్ము
 యింద్రియ మనముల ♦ నిటునటు బోసీక
 యానందమున నోల♦లాడుటరయ
 సవరతమును నినుగూర్చి ♦ ఘనముగాను
 సకల రాజోపచారములే ♦ సలిపినట్లు
 సతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అత్యంతమలినదే ♦ హమునకోసానంబు
 భావింపనిర్మల ♦ జీవమునకొ
 యస్థిరంబగుసావ ♦ యవ మొధ్యానించుట
 నిత్యశూన్యంబైన ♦ నిరవయవమొ
 యరయనిష్క్రియుడైన ♦ పురుషుడొకారకు
 డొనరసచేతన ♦ తనువొచూడ
 సాత్త్వికంబునవీని ♦ సరణియథార్థంబు
 గానెఱింగినభక్త ♦ గణమునకును
 సదయ సీదగు సాయుజ్య ♦ పదవిసొంద
 సులభమగు నిశ్చయంబిది ♦ సుప్రకాశ
 సతజన సురక్ష ఘన కరు♦కా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అజుడవవ్యయుడవీ ♦ వాద్యంతశూన్యడ
 వప్రమేయుడవు స♦ర్వాంతరాత్మ
 యక్షురుండవు సచ్చి♦దానందమయుడవు
 నిర్గుణుండవు సదా ♦ నిర్వికార
 సర్వసాక్షి వినర్వ ♦ సంగవర్జితుడవు
 నిరుపమానుడవీవు ♦ నిర్వికల్ప
 యరయబరంజ్యోతి ♦ వై బ్రహ్మశించునీ
 స్వస్వరూపధ్యాస ♦ సద్వృత్తులు
 సనిశమును విడువకుండనా ♦ మనసునకును
 నాజ్ఞదయసేయు సంతత ♦ ప్రాజ్ఞవినుత
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

94

సీ॥ జన్మపరిపాకనా ♦ శసముఫలమునకు గ
 ల్గినవృక్షమునకు ♦ గల్గనటుల
 భూరిషడ్భావవి ♦ కారములేదేహము
 నకుగాని జీవ వ♦ర్షముననున్న
 నీకు నాశములేదు ♦ నిత్యనిర్మలుడవు
 నిరుపాధికుండవు ♦ నిఖిలలోక
 కారణుండవు స్వప్ర ♦ కాశుండవఖలేంది
 యాతీతుడవు పర ♦ మాత్ముడవును
 నిర్గుణుండవునై నట్టి ♦ నినుభజింతు
 సంతతంబాత్మమయత సా♦క్షాత్కరింపు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

95

సీ॥ నీరజోగుణముచే ♦ నిఖిలజీవములను
 గల్పింపుచుందువు ♦ కమలనాభ
 నీనత్వగుణముచే ♦ నిఖిలజంతువులను
 పోషింపుచుందువు ♦ పురుషవర్య
 నీతమోగుణముచే ♦ నిఖిలచేతనముల
 హతముజేయుచునుందు ♦ వార్యవినత
 హరిహరపంకేరు ♦ హాసననామముల్
 గలిగి వర్తింతువు ♦ కనకచేల
 చారునూయావినోదిన్దై ♦ సంతతంబు
 చిత్రములు నేయుచుందు వీధాత్రిలోన
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

96

సీ॥ సర్వధర్మంబుల ♦ సన్యసించుచు నెవ్వ
 డైన నిన్నొక్కని ♦ నాశ్రయించి
 స్థిరచిత్తుడగువాని ♦ దురితంబులన్నియు
 బోదోలి రక్షింతు ♦ భూమిలోన
 నని ప్రతిజ్ఞయుజేసి ♦ యరును దుఃఖంబు
 బాపితి వదిగాన ♦ భక్తవరద
 నీవె నాగతివంచు ♦ నిన్నె నమ్ముకయుంటి
 నన్నుపోషించు మనాథనాథ
 యద్వితీయ ముకుంద ప ♦ రాత్న నిర్వి
 కార సురవంద్య విష్ణు శాధార శౌరి
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

97

సీ॥ గురుపాదతీర్థంబు ♦ గోరికగల్లునే
 ప్రవిమలవైరాగ్య ♦ భాగ్యమహిమ
 గురుసుప్రసాదంబు ♦ గొనకున్న గల్లునె
 నీమూర్తిధ్యానించు ♦ నిష్ఠ మదికి
 గురుపూజలేక చే ♦ కూరునే నిజముగా
 నీస్వరూపజ్ఞాన ♦ నిశ్చయంబు
 గురువె దైవంబను ♦ గురిలేక గల్లునే
 నిరతిశయంబైన ♦ నీ పదంబు
 గాన సద్గురువుల గొల్పు ♦ ఘనులకెప్పుడు
 మోక్షమటచేతిలోనుండు ♦ ముఖ్యముగను
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

98

సీ॥ హరుని భార్యతిని బ్రహ్మాదుని నారద
 మానిని ధృవుని సా ♦ మజవరేణ్య
 ఘంటాసురుని బలిని ♦ గాంగేయు నిన్నరుని
 విదుగుని గుహుని ద్రావిడిని శుకుని
 శ్వసనపుత్రుని విభీషణుని పరాశర
 సుతుని రుక్మాంగద ♦ క్షోణివిభుని
 నంబరీషన్మపాలు ♦ సకూరిరు శౌనకు
 షాదియాభాగవ ♦ తాఖ్యులైన
 వారి నిరతము సుతిజేయు ♦ వారుగంధు
 నిన్ను మనములనేహిండు ♦ నిశ్చయముగ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

99

సీ॥ జన్మపావనముకై ♦ స్మరణనరణి సీస
 పద్యముల్ రచించి ♦ భక్తితోడ
 నీకునమర్పించి ♦ యేకలంకములేక
 కరము నామనసు వాఁక్కాయములను
 జేయునప్పు లక్షమ ♦ సేయుమంచును నీకు
 దండమర్పించితి ♦ కుండలీంద్ర)
 శయన జనార్దన ♦ జలధర నిభ దేహ
 వాసు దేవ ముకుంద ♦ వనజనాభ
 సకల పాపములనుబాపి ♦ సంతసమున
 మోక్ష మొసగియు రక్షించు ♦ దీక్షతోడ
 సతజనురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

100

సీ॥ మద్భాగ్యమునను శ్రీమద్భాగవతస్మృతి
 గలుగజేసిన దయా ♦ కరుడవీవె
 బహువిధమంతార్థ ♦ భావముల్ దెలిపిన
 ధరను వేంకటరామ ♦ గురుడవీవె
 యమనియమాది యోగముల బోధించిన
 వెంకయనామ కో ♦ విదుడవీవె
 ప్రతిలేనివిజ్ఞాన ♦ పథమున చిత్తంబు
 నిలిపి మన్నించిన ♦ నేతవీవె
 నీవె సచరాచరంబులు ♦ నీవుగాని
 వస్తువెక్కడనున్నది ♦ వసుధలోన
 సతజనురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

101

నీ॥ శాలివాహనశతక ♦ సంవత్సరంబులు

ఋతునభిదిగ్గఱ ♦ సూపనంభ్య

జనుచుండగా దట ♦ స్థంభై నతారణ

వర్షమందున మార్గశీర శుద్ధ

తదియలవరకు సం॥దడి నాగదానుచే

నుతిగ సజ్జాతర ♦ శతముసీస

పద్యముల్ రచియింప ♦ బడెను నారాయణ

స్వామికర్పణగ నీ ♦ శతకమెవరు

చదివినను వ్రాసినను విన్న ♦ సకలభోగ

కామ ధర్మార్థమోక్షముల్ ♦ గలుగుభువిని

నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

లక్ష్మీనారాయణశతకము

సంపూర్ణము.

